

**Ομιλία Βάσου Λυσσαρίδη στο συνέδριο που οργανώθηκε από
το Ίδρυμα Λυσσαρίδη και το Κυπριακό Κέντρο Ευρωπαϊκών
και Διεθνών Υποθέσεων με θέμα: “Σύγχρονες προκλήσεις στην
εποχή της Παγκοσμιοποίησης»
1.6.2010**

Σας καλωσορίζω και εκφράζω τις ευχαριστίες μου για την παρουσία σας.

Στόχος του ιδρύματος είναι να συνεχίσει συνεργασία με πανεπιστήμια, πολιτιστικές και πολιτικές οργανώσεις. Η επόμενη εκδήλωσή μας θα είναι μια ημερίδα για το Ευρωπαϊκό πείραμα με ομιλητές την Πωλίν Γκρην και άλλες προσωπικότητες.

Εκφράζω ευχαριστίες στους διαπρεπείς ομιλητές που αποδέχθηκαν την πρόσκληση μας, τον καθηγητή Βαγγέλη Κουφουδάκη, τον Δρα Rob de Wijk, τον καθηγητή Θεοφάνους και τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ κ. Γιαννάκη Ομήρου για τον χαιρετισμό του.

Το θέμα μας είναι η παγκοσμιοποίηση.

Αντιμετωπίζουμε ένα κβάντουμ μιας πορείας που αρχίζει με τη δημιουργία της πρώτης ανθρώπινης κοινωνίας, που δημιουργήθηκε από την ανάγκη ομαδικής αντιμετώπισης κινδύνων και διασφάλισης βασικών αγαθών. Την αλληλεγγύη. Εξελίχθηκε από την ομαδοποίηση, στη φυλή, τις πόλεις, τα έθνη, τις πολυεθνικές και τώρα στη διεστραμμένη ενότητα δράσης των οικονομιών και νομισματικών κύκλων, χωρίς ουσιαστικό πολιτικό έλεγχο. Το οικονομικό υπερισχύει του πολιτικού. Το αποτέλεσμα είναι απέραντες έρημοι στέρησης και μικρές οάσεις υπεραφθονίας αλλά ακόμα και σ' αυτές με προκλητική ανισότητα κατανομής του εθνικού προϊόντος.

Δεν θα μπω στην αντισυζήτηση παγκοσμιοποίησης και διεθνοποίησης. Θα αναφέρω μόνο ότι η παγκοσμιοποίηση θάπρεπε να είναι ο διεθνής πολιτικός έλεγχος αγορών και συνθηκών. Ήτο προβλεπτό ότι οικονομίες χωρίς σύνορα ήταν μια λανθασμένη περιγραφή της κατάστασης.

Το μονοπολικό σύστημα με επιλεκτική εφαρμογή αρχών οδήγησε σε συγκρούσεις, ανωμαλία και ωμές επεμβάσεις.

Ο Ο.Η.Ε. απέτυχε και η ανάγκη για ριζική αναδιάρθρωση του είναι σαφής.

Η αποστέρηση δικαιωμάτων, ιδιαίτερα εθνικών δικαιωμάτων ήτο φυσικό ότι θα οδηγούσε σε τρομοκρατία πού δεν αντιμετωπίζεται με κρατική τρομοκρατία πού στην πραγματικότητα την εκτρέφει.

Η ανοχή κατοχής (Κύπρος) οδηγεί σε συνεχή ανωμαλία και η στέρηση πατρίδων (Παλαιστίνη) σε συνεχή βίαη αναμέτρηση.

Το κίνημα για διορθωτική πορεία της παγκοσμιοποίησης είναι χωρίς πυξίδα και η τεράστια διαφορά ομάδων των εργαζομένων υπονομεύει την κοινή δράση.

Η σημερινή οικονομική κρίση προβάλλει την παραδοξότητα των φαινομένων. Η θεραπεία εναποτίθεται στους δημιουργούς της κρίσης.

Ακόμα και η θεωρία της υπεραξίας κατά κάποιο τρόπο παρακάμπτεται.

Τρισεκατομμύρια δολάρια εξασφαλίζονται από την πώληση σε υπερύψηλες τιμές σταθερών αξιών ή μη αξιών (μετοχές και νομίσματα).

Δεν είναι σκοπός μου να ασχοληθώ με το θέμα. Άλλοι θα το πράξουν. Θα θίξω μόνο μερικές πτυχές.

Το μονοπολικό σύστημα πολιορκείται. Νέοι οικονομικοί πόλοι αναπτύσσονται (Κίνα, Ινδία, Ρωσία). Δυστυχώς η Ε.Ε. αναζητά ακόμα

πορεία προς πλήρη ενοποίηση και ανεξάρτητη πολιτική γραμμή και συχνά παρατηρείται ανατροπή των Ευρωπαϊκών αξιών που εμπλέκει και την δικαστική εξουσία.

Η αναγκαιότητα για ανταγωνισμό χρησιμοποιήθηκε ως πρόσχημα για σμίκρυνση του κοινωνικού κράτους.

Η συζήτηση για ρεαλισμό και οικουμενισμό είναι σχηματική.

Τα νέα διεθνή υποκείμενα είναι συνδυασμός συνεργασίας και αντιπαράθεσης. Υπό τας συνθήκας η άμεση δημοκρατία είναι ανέφικτη.

Η δημοκρατία πλήττεται ακόμα και από δημοκρατικά αντιπροσωπευτικά καθεστώτα.

Στο παρόν στάδιο η μόνη πιθανότητα διάχυσης εξουσιών είναι η αποκέντρωση με μεγαλύτερες εξουσίες στις τοπικές διοικήσεις και μεγαλύτερη λαϊκή συμμετοχή όχι μόνο μέσω και καλώς δρώντων κομμάτων αλλά και μη κυβερνητικών οργανισμών με ειδικά θέματα.

Υπάρχει μια τάση να γίνεται αναφορά για σύγκρουση πολιτισμών και θρησκειών. Αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα αν και κάποιοι τις χρησιμοποιούν για να δικαιολογήσουν αντιπαραθέσεις.

Αντίθετα. Θα πρέπει να στοχεύουμε σε όσμωση και σύνθεση προς πολυπολιτισμικές κουλτούρες. Παγκόσμιοι ηγεμονικοί κύκλοι προσπαθούν να αποεθνοποιήσουν πολιτισμούς. Άλλο όσμωση και άλλο εξαφάνιση. Έτσι θα μπορούν να ελέγχουν καταστάσεις ευκολότερα.

Απορρίπτουμε στενές εθνικιστικές αντιλήψεις, αλλά απορρίπτουμε μια Οργουελιανή πολιτισμική κοινωνία.

Το φαινόμενο είναι πιο επικίνδυνο για χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης, όπως η Κύπρος.

Η οργανωμένη αποεθνοποίηση προστίθεται στην μείωση της εθνικής κυριαρχίας όταν αυτή δεν συνοδεύεται με επαρκή συμμετοχή στο κέντρα λήψης αποφάσεων.

Είναι γεγονός ότι δεν υπάρχει αρκετή επίδραση προοδευτικών ιδεών στην πορεία της παγκοσμιοποίησης. Αντίθετα πρακτικές τοποθετήσεις ακόμα και του σοσιαλιστικού κινήματος ήσαν αναποτελεσματικές.

Χρειαζόμαστε ένα νέο σοσιαλιστικό μανιφέστο, αλλά ακόμα περισσότερο κοινές πρακτικές τοποθετήσεις. Τα διαχρονικά προβλήματα της τεχνολογικής ανάπτυξης, των ωρών εργασίας, της ανεργίας, των μεταναστευτικών ρευμάτων και του χάσματος αναφορικά με την ανάπτυξη και το επίπεδο ζωής είναι κρίσιμα θέματα.

Δημοκρατία δεν είναι μόνο το δικαίωμα ψήφου, αλλά της συμμετοχής στην κοινωνική, οικονομική και πολιτισμική ανάπτυξη.

Στο διεθνές επίπεδο δεν μπορούμε να αναφερόμαστε σε ίσες εμπορικές συνθήκες μεταξύ χωρών με υπερανεπτυγμένα μέσα παραγωγής και το Ησιόδειο άροτρο.

Απουσιάζει η ισότητα ευκαιριών και η δημοκρατία υπονομεύεται με την αποστέρηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Χρειαζόμαστε επαναδιανομή γνώσης, τεχνολογίας (και πολιτισμού).

Ο κόσμος δεν έγινε το κοινό χωριό παρά μόνο για την οικονομική ελίτ με τις κερδοκεντρικές προσεγγίσεις. Η παρούσα αλληλοεξάρτηση δημιουργεί την εικόνα μεταποικιοκρατικής κηδεμονίας στον τρίτο κόσμο, μιας πιο μαλακής

στον ανεπτυγμένο και περιθωριοποίηση στο εσωτερικό εθνικό μέτωπο ενώ η παγκόσμια παραγωγή αυξάνεται.

Ο ορισμός ότι η παγκοσμιοποίηση είναι η εμβάθυνση των αγορών με την ελεύθερη συναλλαγή μεταξύ χωρών δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Η φυσική όσμωση ιδεολογιών δεν αμβλύνει αλλά οξύνει τις αντιθέσεις.

Ένα ειδικό κεφάλαιο για τον ρόλο των Μ.Μ.Ε. πρέπει να προστεθεί στην ημερήσια διάταξη της παγκοσμιοποίησης.

Σας καλωσορίζω και πάλι.
